

WIE WAS SARA?

Door Els van den Berg

Het Hof van Assendelft is één van de twee gebouwen van Museum Hoeksche Waard in Heinenoord. Het is genoemd naar de oude adellijke familie van Assendelft die eeuwenlang de ambachtsheren van Heinenoord heeft voortgebracht. Het werd echter gebouwd in opdracht van een ambachtsvróuwe, Sara Louisa du Faget van Assendelft (1717 – 1807). Over deze vrouw was tot voor kort heel weinig bekend. Het museum heeft door een zoektocht in archieven en in verslagen van tijdgenoten toch wat boven tafel gekregen.

Sara Louisa du Faget van Assendelft, of kortweg Vrouwe van Heinenoord, was een echte Haagse adellijke dame. Haar familie aan vaderskant bestond uit militairen en diplomaten, aan moederskant uit Franse hugenoten. Als enig kind en ongehuwd erfde zij de titel ambachtsvrouw van Heinenoord van haar vader Otto Johan Willem. Die titel gaf status en ook inkomsten uit heerlijke rechten. Zoveel inkomsten dat Otto en later Sara zich een huis aan het chique Lange Voorhout in Den Haag konden veroorloven, met drie dienstbodes en een koets met twee paarden. Sara kon, naar de mode van haar tijd, een buitenverblijf laten verbouwen in Heinenoord, waar zij 's zomers de stank van de stad kon ontvluchten. Niet dat zij daar vaak geweest zal zijn, want tijdgenoten beschrijven haar als iemand die volop meedeed aan het uitgaansleven van de Haagse beau monde. Tot kort voor haar dood op 89-jarige leeftijd bleef zij haar huis openstellen voor het betere publiek om na een bezoek aan de schouwburg een kaartje te leggen, te souperen en vooral om gezien te worden en met en over elkaar te roddelen. Wat meewarig schildert een tijdgenoot in een humoristisch Frans rijm een portret van Sara: haar gezicht zat vol rimpels, ze had grijze haren, een lelijke neus, brede schouders en een zwaar achterwerk, maar een mooi décolleté. Een echte ontdekking was een verzegelde brief uit het Haagse gemeentearchief, die onthulde dat de ongehuwde Sara een dochter had. Schandalig en vooral schokkend in die tijd, om een buitenechtelijk kind te hebben. Een tekening of schilderij van Sara is tot nu toe niet gevonden, maar de zoektocht van het Museum Hoeksche Waard gaat door.

www.museumhw.nl.